

NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Krajanské knihovny, víme o nich?

Lucie Macháčková, lucie.macháčková@nkp.cz

1. mezinárodní konference krajanských knihoven

proběhla online 27.3.2022

Organizátor: Czech Association Greece
Lenka Kanellia předsedkyně pro kulturní,
vzdělávací a mezinárodní projekty a partnerství

PŘEDNÁŠEJÍCÍ

Alena Cicáková

Autorka krajského podcastu Epimoni - ac

Lenka Kanellia

Předsedkyně České asociace

Jana Nahodilová

Ředitelka České a slovenské školy Okénko v Londýně

Mgr. Andrea Željzková

Členka výboru České školy v Calgary

Mgr. Lucie Macháčková

Národní knihovna ČR, Knihovnický institut

Klára Smolíková

Spisovatelka, lektorka

Dr. Renáta Emilsson Pešková

členka vedení o dvojjazyčnosti Módurmál
adjunkt na Pedagogické fakultě Univerzity Islandu

Hana Hanáčková

knihovnice, Knihovna BBB Uherské Hradiště

Edita Vaníčková Makosová

Vedoucí pedagogické knihovny J.A.
Komenského

Průzkum aktuální situace

účastnilo se 43 krajských
knihoven

MÁ KNIHOVNA VLASTNÍ PROSTORY?

Ano = 72 %

Ne = 28 %

KDE SE KNIHOVNA NACHÁZÍ?

- škola
- místní veřejná knihovna
- doma
- v kufrech (každou sobotu do školy)
- v prostorách Českého centra
- v prostorách honorárního konzulátu

KDO JE KNIHOVNÍKEM?

Dobrovolník = 81 %

PRŮMĚRNÁ TÝDENNÍ VÝPŮJČNÍ DOBA

1-2 hodiny = 64%

3-5 hodin = 17 %

5 -10 hodin = 17%

10 -20 hodin = 2%

ÚČASTNÍTE SE VZDĚLÁVÁNÍ V OBORU?

NE = 83%

ANO = 11 %

NEVÍM = 6%

VZDĚLÁNÍ KNIHOVNÍKA/NICE

vš = 65%

sš = 11%

Neví,nezáleží na tom = 22%

KNIOVNÍ FOND

velikost KF = 10 -2 000 sv.
Ø 500 sv. na knihovnu

AUDIOKNIHY V KF

NE = 83%
Ano = 17%

KNIHY ČESKÝCH AUTORŮ V PŘEKLADU V KF

ANO = 56%
NE = 44%

PRO KOHO JE KNIHOVNA URČENA?

Děti i dospělí = 56 %
Děti = 42%
Dospělí = 2 %

ZPŮSOB EVIDENCE KF

- Papírová = 36%
- Jiný způsob = 25%
(výpůjčky neevidují)
- AKS = 22%
- Excel = 17%

REGISTRAČNÍ POPLATKY

Žádné poplatky = 83%

VYBAVENÍ KNIHOVNY

- Čtenářský koutek = 17
- Internet = 8
- PC technika = 3
- Tiskárna = 3
- Projektor = 3

SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI KNIHOVNAMI

- S krajanskými = 0
- Zahraničními (v místě působení) = 5
- v ČR = 3
- Školní v zahraničí = 1
- Školní v ČR = 2
- Žádná spolupráce = 22

DOPLŇOVÁNÍ KF

- Dary krajanů = 92%
- Dary nakladatelství = 30%
- Nákup z vl. zdrojů = 64%

KOMPLIKACE, POTÍŽE

Nízká návštěvnost = 44%

Prostory = 33 %

Nedostatečný KF = 30%

Financování = 30%

Umístění knihovny = 30%

Nemají knihovníka = 30%

Omezená ot. doba = 22 %

FINANČNÍ PROSTŘEDKY NA NÁKUP KF

- Rozmezí = 0 - 150 000 Kč
(u vyšších částek to jsou
jednorázové náklady při
založení knihovny)
- Zpravidla mají knihovny
cca 5000 Kč/rok

AKTIVITY PRO UŽIVATELE

- Besedy = 15
- Výstavy = 8
- Filmové projekce = 5
- Čtenářské dílny = 10
- Noc s Andersenem = 18
- Žádné = 11

O co mají krajské knihovny zájem?

SDÍLENÍ ZKUŠENOSTÍ = 59 %

Setkávání s jinými knihovnami

SEMINÁŘE, WORKSHOPY = 59%

vše co se týká činnosti knihoven

PŘEDSTAVENÍ TITULŮ OD ČESKÝCH AUTORŮ = 45%

Prezentace knižních novinek, oceněných titulů...

OKÉNKO LONDÝNA

Mezin. knihovna České a slovenské školy v Londýně

- 2012 - založení
- 2016 - AKS Librarika
- 2021 - AKS Tritius
- 2021 - E-knihy (Palmknihy)

www.okenko.uk

ZÁKLADNÍ NABÍDKA KNIHOVNY

- 1 300 tištěných knih (českých a slovenských)
- 11 000 E-knih
- KF - čeští a slovenští autoři i v překladu
- Společenské hry

DALŠÍ AKTIVITY

- Děti = individuální čtení se školáky od 1. třídy; čtenářské kluby,
- Dospělí = KNIHOMOL (filmový a knižní klub) - 1x za 2 měsíce Rozhovor knižního klubu (Karin Lednická, Alena Mornštajnová ...)

Knihovna České školy v Calgary

- 2016 - založení
- 2017 - otevření
- 2021 - AKS Koha
- Současnost - 3000 sv., učebnice pro pedagogy, pravidelný týdenní výběr TOP knih

<https://calgaryczechschool.ca/knihovna/>

Akruální cíle

- Přilákat více čtenářů
- Vytvořit síť knihobudek v Kanadě
- Propojení s dalšími knihovnami
- Založení čtenářského kroužku

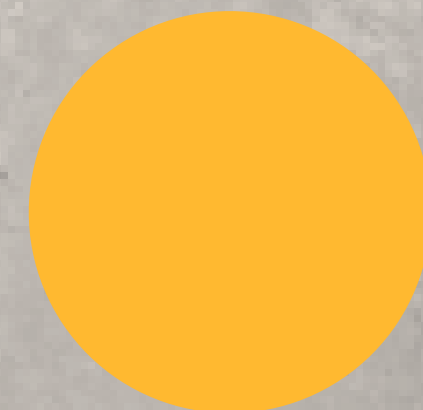
ČESKÁ ŠKOLA CZECH SCHOOL CALGARY

Týdenní výběr české literatury pro všechny!
Přijď si půjčit i ty

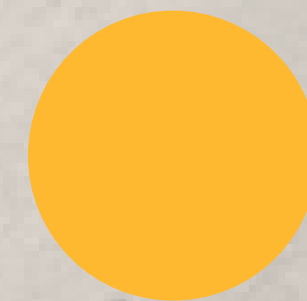
Pro mladší děti
Poviš mi to? Hravé rozšiřování slovní zásoby.
Ester Stará, Milán Starý, 2007
Kniha doprovázená doprovodnými materiály: Čtenářská repertoár, pracovní a pracovní slovní zásoba a pracovní výkresy. Učební pro začínající děti. My doprovázíme pro učitelky!

Pro starší děti
Co má vědět správný Čech: 111 velkých vyprávění o malé zemi
Michal Vaněček, 2017
V této knize se dozvíte odpovědi nejen na tyto otázky, ale také odpovědi dalších zajímavých a ústředních otázek. 2017 se měly stát a nyní dostanete a o tom, co je součástí české kultury.

Pro dospělé
Hana
Alena Maršálová, 2007
Čiperná česká bestseller, který byl přeložen do čtrnácti jazyků (včetně angličtiny). Hanka, která žije v zahraničí, přišla z chleba, co představuje opovržlivost českého národa, jak je to strpení. A nakonec si všimne, co život znamená, jak je to strpení. Hanka čteví, píše a dává.

KNIHOVNY NA ISLANDU

SPOLEK ČEŠTINA NA ISLANDU (R. 2011)

- Výuka češtiny pro české bilingvní děti (mladší děti 1 hod./ týden, starší děti 2,5 hod./ týden)
- Seznamování s českou kulturou, literaturou a komunitu žijící na Islandu
- Pravidelná setkávání krajanů
- **Provozuje Českou knihovnu na Islandu, od r. 2013. (1 500 sv.)**

MÓÐURMÁL - ASOCIACE O DVOJJAZYČNOSTI

- Založený v r. 1994 rodiči dvojjazyčných dětí
- V současnosti zastřešuje 15 skupin / škol mateřských jazyků
- Sobotní výuka mateřských jazyků
- 33 jazykových skupin (v běhu času)

KNIHOVNA MÓÐURMÁLU

- 2016 - založení
- Knihovna pro děti a mládež v cizích jazycích
- Žádné finance na provoz
- KF - dary + granty, v současnosti 8 000 dokumentů v 86 jazycích (knihy, časopisy, audioknihy, DVD, společenské hry)
- KF katalogizován v národní databázi knih Islandu
- Prostory - nejprve ve sklepě rodinného domu, nyní v kanceláři italského honorárního úřadu

Co nám konference dala?

Navázali jsme kontakt s Českou asociací

Nabídli jsme další spolupráci

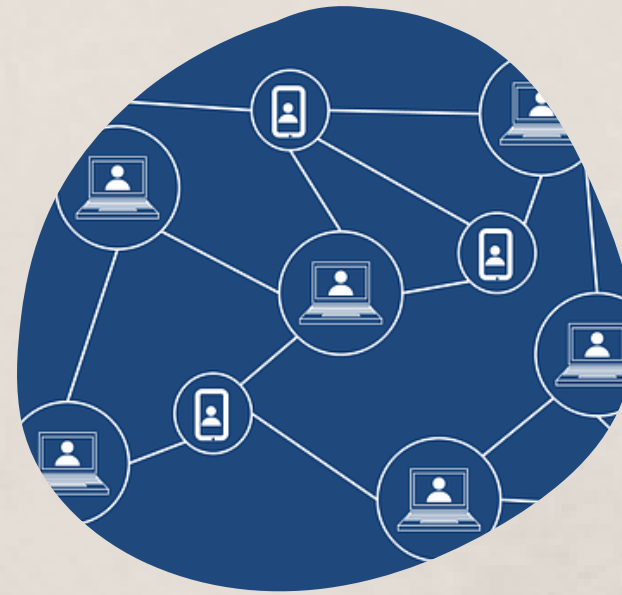
Máme pár základních informací o krajských knihovnách

Teď víme, že krajské knihovny umí pracovat skvěle

Knihovny pomáhají krajanům s učením českého jazyka

Připomínají a udržují českou kulturu v českých komunitách v zahraničí

PLÁNY PRO NEJBLIŽŠÍ OBDOBÍ

PROPOJENÍ KRAJANSKÝCH KNIHOVEN

Je založená e-konference KRAJANÉ

WEBINÁŘE

V květnu proběhne první ze série
webinářů "Knihovní fond aneb Jak z
hromady knih vytvořit knihovnu" +
Možnosti el. konference

ZPĚTNÁ VAZBA

Jakou pomoc by krajanské knihovny
uvítaly?

S čím můžeme pomoci?

Jaké jsou naše možnosti?

Co víme o financování krajských knihoven? Kdo je podporuje?

KRAJANSKÉ SPOLKY V ZAHRANIČÍ

- Ministerstvo zahraničních věcí - krajské spolky si určují priority pro finanční podporu
- Zvláštní zmocněnec pro krajské záležitosti - Mgr. Jiří Krátký M.A.
- Dům zahraniční spolupráce - Komise pro krajské záležitosti

ČESKÉ ŠKOLY V ZAHRANIČÍ

- MŠMT - podpora českých škol v zahraničí, při školách pracují také knihovny

NAPLE - Sister Libraries

Program spolupráce pro veřejné knihovny se sídlem v kterékoli ze zúčastněných zemí/regionů NAPLE, které si přejí najít partnerskou nebo sesterskou knihovnu v jiné zemi.

NAPLE

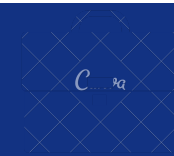
Mezinárodní nevládní sdružení sledující zájmy národních knihovnických autorit v Evropě. Jejím hlavním cílem je prosazovat principy a strategie politiky veřejných knihoven.

Městská knihovna Český Těšín
Spolupracuje s krajskou knihovnou v Daruvaru, součástí je Ústřední knihovna pro českou menšinu v Chorvatsku. Mají pobočky po celém Chorvatsku.

Městská knihovna v Semilech
spolupracuje s Veřejnou knihovnou Viana (Španělsko) a Veřejnou knihovnou v Aleksandrów (Polsko)

Chcete být u toho s námi?

Budeme moc rádi :-)

Děkuji za pozornost

lucie.machackova@nkp.cz